

HRVATSKI SABOR
Odbor za poljoprivredu
Klasa: 400-06/22-01/35
Urbroj: 6521-16-22-
Zagreb, 22. studenoga 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu - Izvješće

Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora razmotrio je na 78. sjednici održanoj 22. studenoga 2022. godine Prijedlog Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. studenog 2022. godine. Odbor je razmatrao predmetni Prijedlog zajedno s Konačnim prijedlogom Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu, sukladno odredbi čl. 179. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, kao zainteresirano radno tijelo u dijelu koji se odnosi na Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja i Hrvatske vode.

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika Ministarstva financija, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja i Hrvatskih voda, u raspravi je postavljen upit hoće li doći do smanjenja iznosa izravnih potpora koje se isplaćuju poljoprivrednicima. Upitano je mogu li se u budućnosti proizvodno vezana plaćanja isplaćivati za proizvodnje u kojima nismo samodostatni, te je li moguća isplata potpora u tekućoj godini. Upozoreno je kako se iz odluka o pravu na potpore ne može iščitati za koju potporu je poljoprivrednik ostvario pravo, te je isto potrebno jasnije regulirati. Upitano je i za stav Ministarstva poljoprivrede o povijesnim pravima. Postavljen je upit o sredstvima namijenjenim za prevenciju šteta, posebno onih koje nastaju u kratkim vremenskim intervalima kao što su to bujične poplave u Istri. Upitano je i o sredstvima namijenjenim za ukupne štete u poljoprivredi i štete koju divljač prouzroči na poljoprivrednim usjevima i nasadima. Postavljen je upit o opravdanosti ulaganja u dovodni melioracijski kanal za navodnjavanje Biđ-bosutskog polja. Kako pčelarima u okviru Strateškog plana u okviru Zajedničke poljoprivredne politike nisu osigurana sredstva za nabavku šećera, upitano je hoće li se ista kompenzirati kroz neku drugu mjeru. Imajući u vidu da naredne godine ističe moratorij za prodaju poljoprivrednog zemljišta strancima, upitano je jesu li u Proračunu osigurana sredstva za realizaciju prava prvokupa poljoprivrednog zemljišta od strane države. Pozitivnim je ocijenjeno povećanje sredstava za nerazvrstane ceste na području Banovine, te je rečeno kako je ova sredstva potrebno povećati i u provedbu ovih aktivnosti uključiti Općinu Majur i Grad Glinu. Pozitivnim je ocijenjeno i povećanje sredstava za restrukturiranje poljoprivrednog zemljišta i komasaciju, zatraženo je objašnjenje pokazatelja rezultata istih u 2023., 2024. i 2025. godini i informacija o općinama i gradovima koji su se odazvali javnom pozivu Ministarstva iskazujući interes za komasaciju. Zatraženo je obrazloženje za smanjenje sredstava na poziciji državnih i de minimis potpora i državnih potpora u ribarstvu. Upitano je jesu li ovim Proračunom osigurana sredstva za financiranje privatne savjetodavne službe i Hrvatske agronomske komore koja bi trebala pružati usluge privatne savjetodavne službe. Kako su rebalansom proračuna, a prema podacima iz Analitičkog prikaza podprojekata koji se financiraju iz sredstava EU, proračunska sredstva Ministarstva poljoprivrede smanjena za 45,1 milijun eura, a ovim se prijedlogom ista smanjuju za dodatnih 45,8 milijuna eura, što čini ukupno smanjenje od 90,9 milijuna eura na stavci Ministarstva poljoprivrede, zatraženo je obrazloženje tog smanjenja. Upitano je i o razlozima 20% smanjenja sredstava iz Mehanizma

za oporavak i otpornost i upitano je li isto uvjetovano dinamikom realizacije projekata te je li istu moguće ubrzati. Upitano je i koliko je do sada logističko distributivnih centara ugovoreno iz NPOO, na kojem području i u kojem iznosu. Upitano je zašto ovim proračunom nisu osigurana sredstva za oprašivačku ulogu pčela. Upitano je i o razlozima smanjenja sredstava za provedbu operacija unutar CLLD Strategije i rečeno kako planirana sredstva neće biti dostatna za sve aktivnosti koje provode LAG-ovi te je li planiran neki drugi izvor njihovog financiranja. Pozdravljeno je povećanje potpora za kompenzaciju rasta cijene energenata za sektor prerade, pomoć proizvođačima zbog elementarnih nepogoda i nepovoljnih događaja, te sredstava za sprečavanje i smanjenje nastanka otpada od hrane i doniranje hrane. Upitano je i u kojoj fazi je izgradnja sustava i uspostava banke hrane, te koji će biti model njenog funkcioniranja. Pozitivnim je ocijenjeno uvođenje nove stavke održavanja šumskih i protupožarnih prometnica koja će rezultirati i manjom pojavnošću požara u šumama. Upitano je u kojoj je fazi izrada Nacionalne strategije biogospodarstva i rečeno kako bi iznos od 39.000 eura za promociju biogospodarstva trebalo povećati obzirom da Republika Hrvatska ima najveći potencijal za razvoj biogospodarstva u Uniji. Postavljen je i upit o planovima za projekte navodnjavanja u 2023. godini, te koji su razlozi planiranog manjka od 33 milijuna eura na računu prihoda i rashoda Hrvatskih voda za sljedeću godinu.

Predstavnik Hrvatskih voda odgovorio je kako se radi o dobrom ulaganju jer je zahvaljujući dovodnom melioracijskom kanalu za navodnjavanje Biđ-bosutskog polja spriječena devastacija ribljeg fonda i popravljeno biološko stanje u Bosutu, a voda se ubacivala u Bosutsko polje što je omogućilo navodnjavanje. 17 projekata financiralo se iz Programa ruralnog razvoja, a gotovo 7000 ha diljem Hrvatske dostupno je za navodnjavanje. Planirani deficit na računu prihoda i rashoda Hrvatskih voda za 2023. uvjetovan je eskalacijom cijena radova u vodnom gospodarstvu, a na razini sustava pokušat će se realizirati uštede u 2023. godini. Za prevenciju bujičnih poplava na području Istre i Kvarnera koristi se 13% ukupno raspoloživih sredstava. Predstavnica Ministarstva poljoprivrede odgovorila je kako će očekivana prosječna potpora biti 131 euro/ha, što je niže nego do sada isplaćivana potpora, što ne znači da će poljoprivrednici dobiti manje sredstava jer im na raspolaganju stoje i druge potpore. Razlozi su nešto niža sredstva iz Zajedničke poljoprivredne politike, a Ministarstvo poljoprivrede nije planiralo 15% sredstava prebacivati iz ruralnog razvoja u izravna plaćanja, kao što je to bila dosadašnja praksa. Analize su pokazale da je II stup onaj koji donosi preobrazbu hrvatskoga sela, a uz navedeno potrebno je povećati pravičnost plaćanja. Slijedom istoga, malim poljoprivrednicima neće se smanjiti sredstva jer je planirana dvostruko veća preraspodjela na prvih 30 ha, pa je očekivano dodatno plaćanje za ove poljoprivrednike još 110 eura. Još se ne mogu planirati isplate potpora do kraja godine zbog kadrovskih ograničenja i obima poslova i obveza koje obavljaju djelatnici Agencije. Omotnica za izravna plaćanja iznosi 281 milijun eura, a proizvodno vezana plaćanja iznose maksimalnih 15% od izravnih plaćanja i usmjerena su prema posebno osjetljivim sektorima. Uz povijesna prava odgovorila je kako nije moguće utvrditi novu referentnu godinu, no radi se na konvergenciji i očekuje se kako bi se u 2026. godini u potpunosti mogla izjednačiti prava na plaćanja. Ukupna omotnica za pčelarski sektor je značajno povećana (60%), a ukoliko bude potrebe osigurat će se nacionalna potpora za nabavku šećera za prihranu pčela. Za štete u poljoprivredi osigurano je 10 milijuna eura godišnje, a ista se mogu povećati sukladno potrebama. Za pravo prvokupa poljoprivrednog zemljišta Ministarstvo poljoprivrede nije planiralo sredstva, no ukoliko se ukaže potreba za kupnju strateški značajnog poljoprivrednog zemljišta, za isto će se iznaći potrebna sredstva. Vezano uz štete koje počini divljač na usjevima i nasadima, rekla je kako nije pronađeno cjelovito rješenje, no pokrenuta je izmjena Zakona o lovstvu, pa se nada iznalaženju rješenja. Sredstva za nerazvrstane ceste na području Banovine će se tijekom godine povećavati. Vezano uz upit o komasaciji, tijekom 2023. godine pristupit će se izradi projektno tehničke dokumentacije i radu povjerenstava, a za ostale godine provjerit će je li došlo do pogreške kod ciljane vrijednosti, o čemu će naknadno izvijestiti. Za pilot projekte komasacije javile su se 23 jedinice lokalne i područne samouprave s iskazanim interesom za komasaciju 46.000 ha, potom je usvojen Zakon, izrađen Pravilnik i Program

komasacije, a sada slijedi javni poziv za provođenje komasacije. Državne i deminimis potpore su smanjenje jer su osigurana značajna sredstva za izvanredne mjere pomoći ove i narednih godina i nove pozicije poput ulaganja u gospodarsku i ribarsku infrastrukturu, a dio sredstava osiguran je kroz Nacionalni strateški plan u okviru ZPP. Vezano uz smanjenje sredstava za ruralni razvoj, rekla je kako je to uvjetovano usporenom investicijskom aktivnošću, te je isti planiran realno. Smanjenje sredstava za provođenje CLLD Strategije uvjetovano je ubrzanjem isplata, pa je za sljedeću godinu planiran manji iznos sredstava. 15 milijuna eura osigurano je za formiranje banke hrane, a 15 milijuna eura za ostale posrednike u lancu opskrbe, poziv će biti završen do kraja godine, a izabran je model županijskih-regionalnih banaka hrane koje će objединiti jedan nacionalni informacijski sustav. Pokrenuta je izrada Akcijskog plana za protupožarnu zaštitu, koji bi trebao biti gotov do kraja ove godine, pa su zbog toga osigurana i sredstva za održavanje šumskih i protupožarnih prometnica. Ministarstvo poljoprivrede započelo je izradu Nacionalne strategije biogospodarstva i neće biti potrebna dodatna sredstva za njegovu promociju. Tijekom 2023. planirano je utrošiti više od 12 milijuna eura u logističko distribucijske centre za voće i povrće, jedan logističko distributivni centar je već ugovoren, a za jedan je dokumentacija u fazi obrade, te bi sredstva trebala biti utrošena do ožujka 2026. godine.

Nakon provedene rasprave Odbor za poljoprivredu Hrvatskoga sabora većinom je glasova (6 glasova „za“, 1 glas „protiv“ i 2 glasa „suzdržan“) odlučio predložiti Hrvatskome saboru donošenje

DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2023. GODINU I PROJEKCIJA ZA 2024. I 2025. GODINU

te odluka o davanju suglasnosti na:

- Financijski plan Hrvatskih voda za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- Financijski plan Hrvatskih cesta d.o.o. za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- Financijski plan Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- Financijski plan Hrvatske agencije za osiguranje depozita za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- Financijski plan Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- Financijski plan Centra za restrukturiranje i prodaju za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- Financijski plan Hrvatskih autocesta d.o.o. za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- Financijski plan HŽ Putnički prijevoz d.o.o. za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- Financijski plan HŽ Infrastrukture d.o.o. za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu.

Za izvjestiteljicu na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio zastupnicu Marijanu Petir, predsjednicu Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Marijana Petir